

Suomi

2051

Suomi

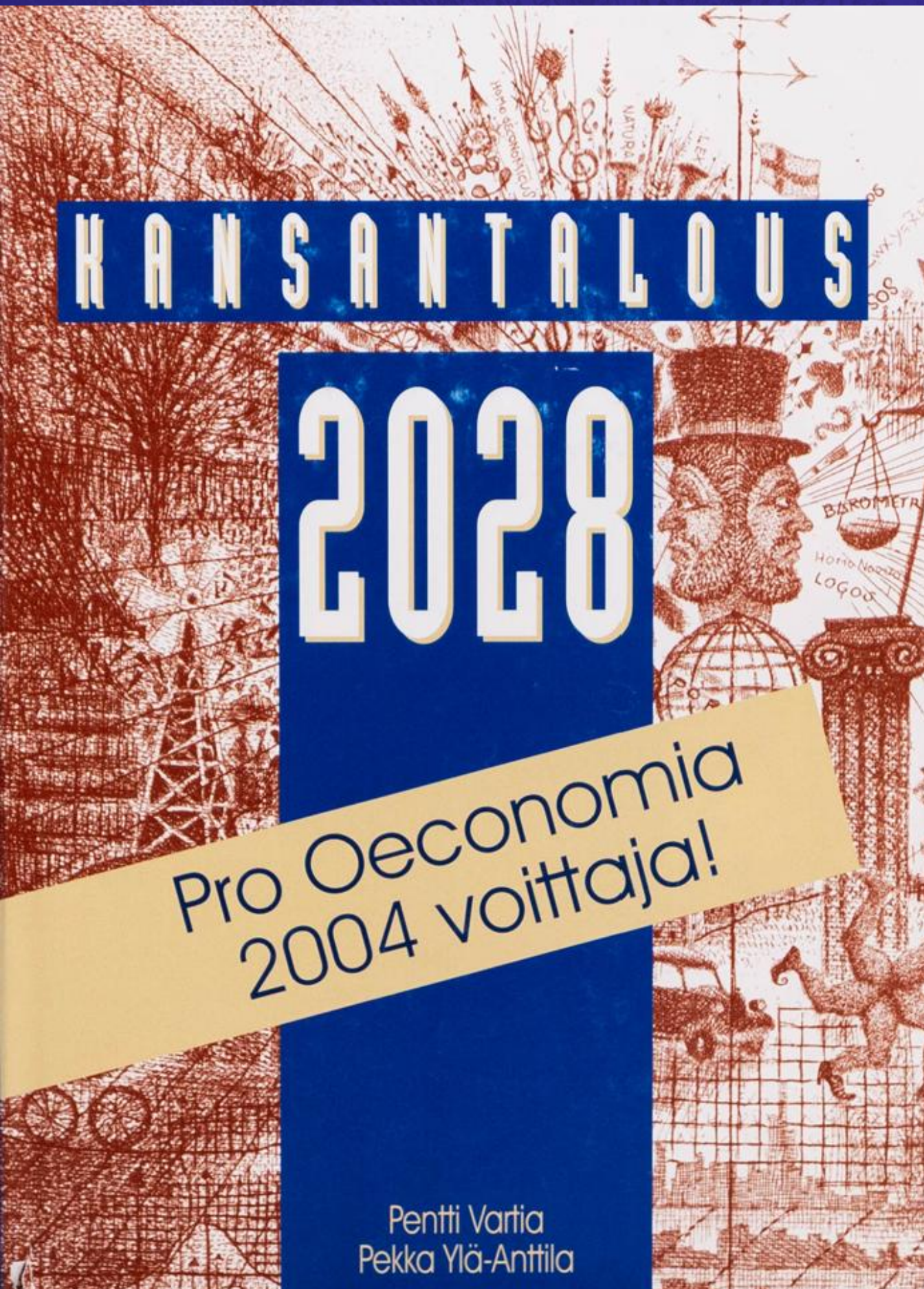
2051

Suomi

2051

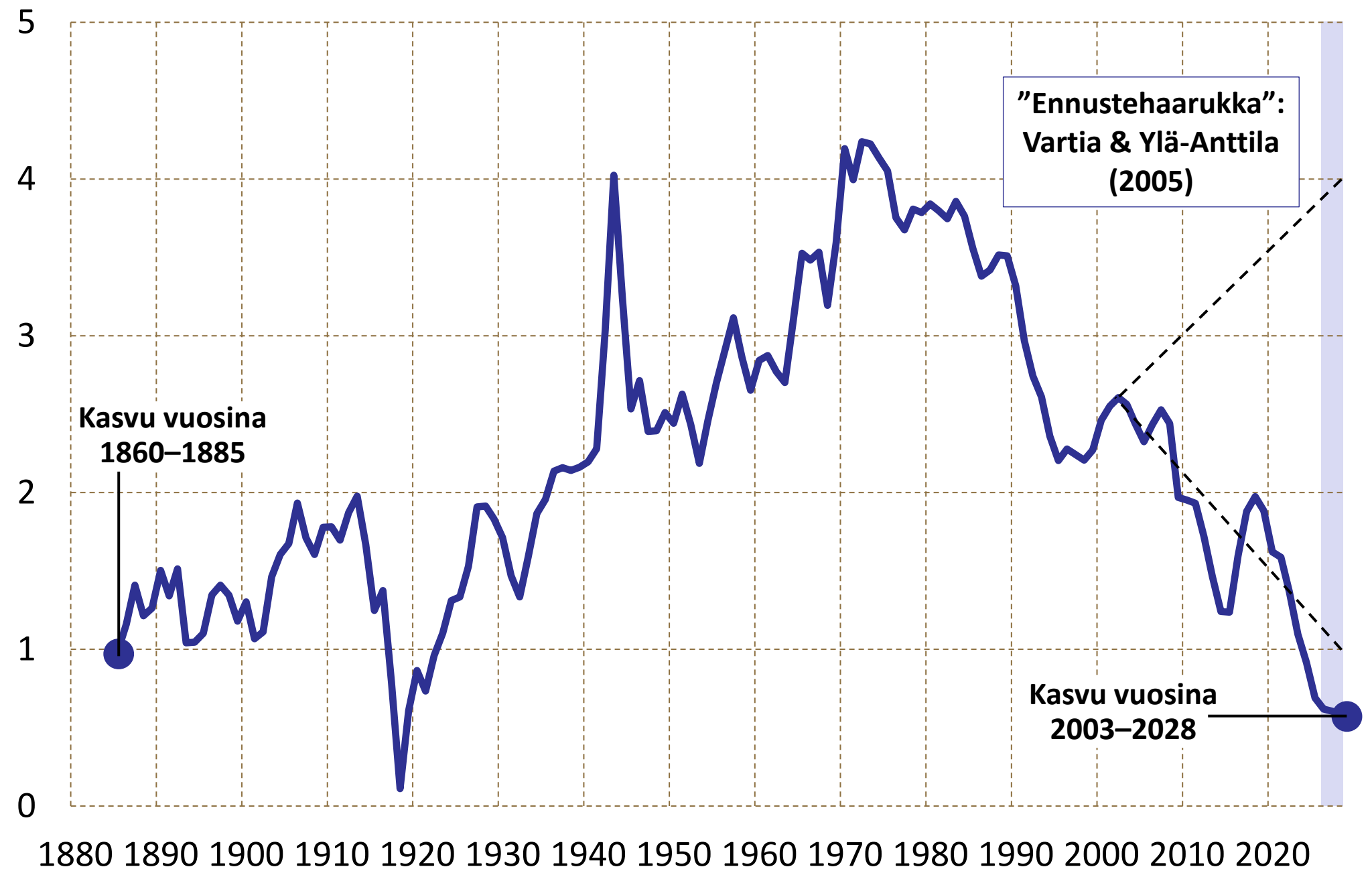

Siitä on lähdettävä, että tähän on tultu

Liukuva 25 vuoden talouskasvu, bkt/asukas

Keskimääräinen kasvu-% vuodessa edellisen 25 vuoden aikana

Lähteet: Tilastokeskus, Vartia ja Ylä-Anttila (2005), Etlän kevään 2026 ennusteet vuosille 2026–2028.

Voiko tutkija antaa politiikkasuosituksia?

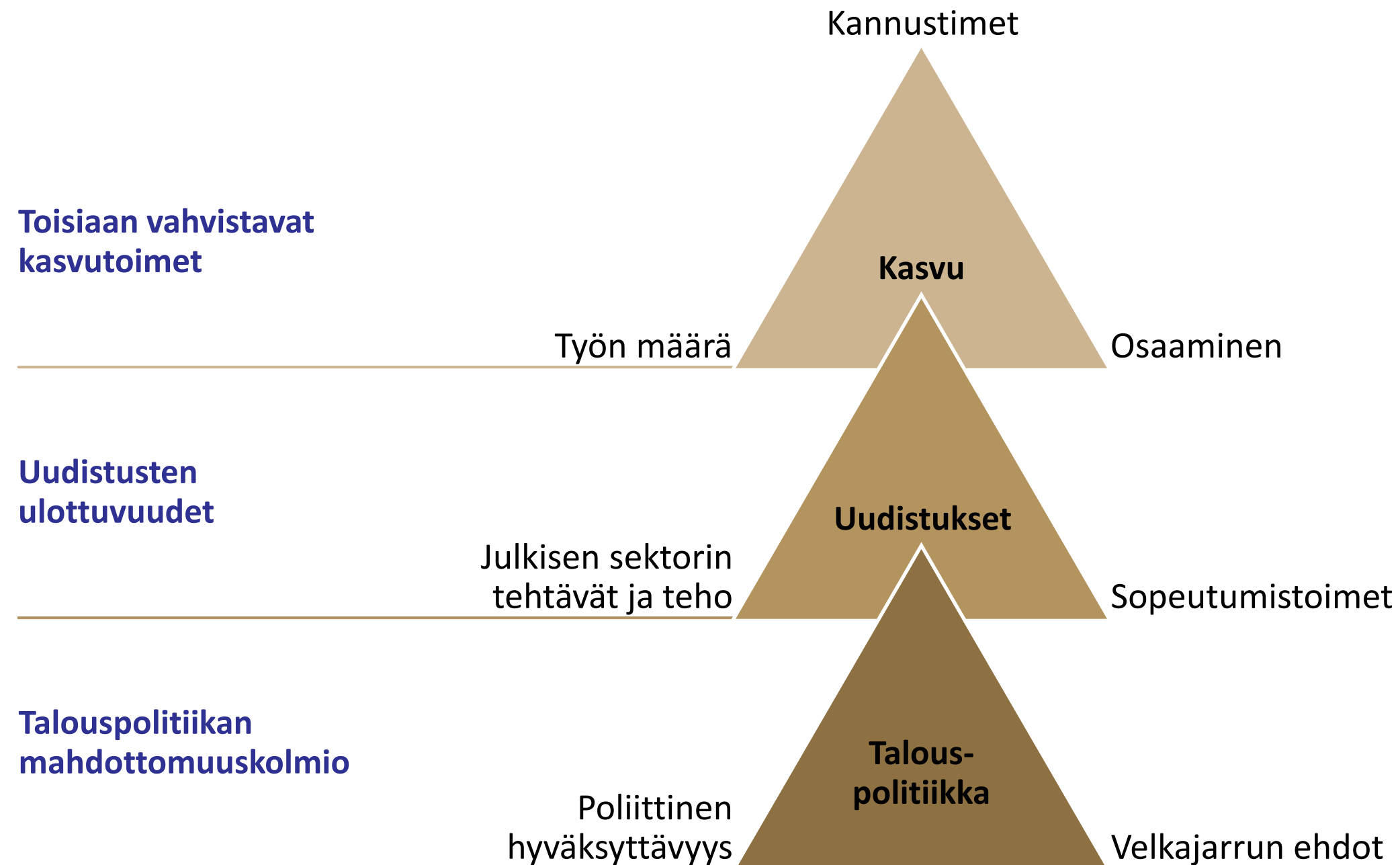
Vain subjektiivisissa kokemuksissamme, uskossamme, voimme olla 'täysin varmoja'.

Tieteellisesti objektiiviset väittämät pysyvät ikuisesti alustavina.

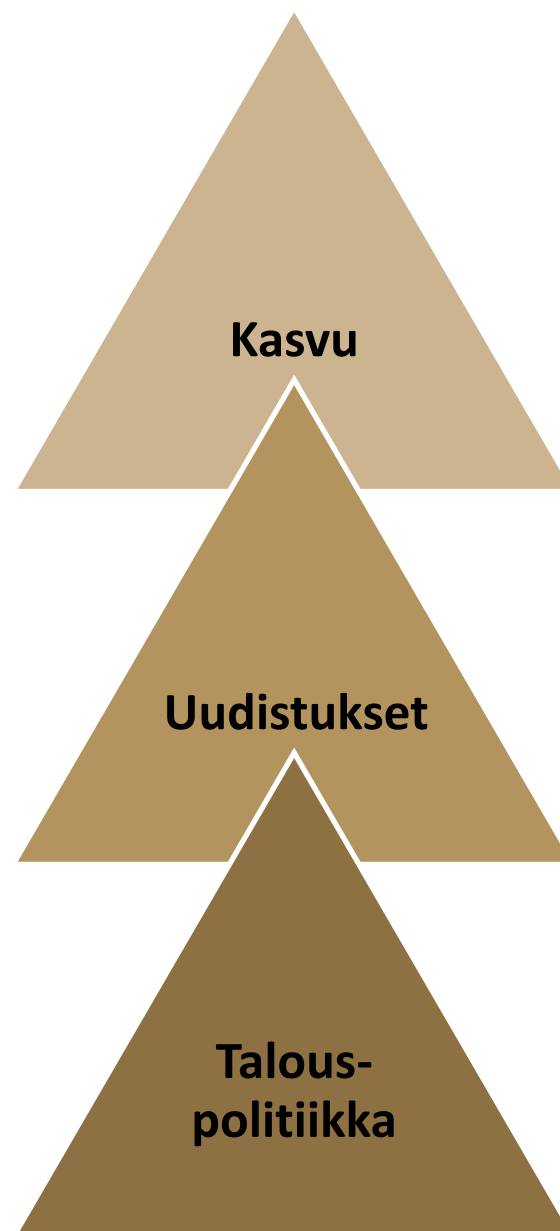
(Väittämille voidaan etsiä todisteita, mutta jokainen todiste on suhteellista muihin väittämiin, jotka nekin ovat alustavia.)

– *Karl Popper, The Logic of Scientific Discovery (1959)*

Kolmen kolmion kokonaisuus

Sota apatiaa vastaan!

Kannustimet kuntoon

- > Laske ansiotulojen korkein marginaalivero ja
- > aseta korkeakouluihin lukukausimaksut.
- > IMF:n (2017): marginaaliveron optimi 44 %

Julkisen sektorin johtaminen mahdolliseksi

- > Tehtävien määrä, datan käyttö, virkarakenne, ammattijohtajat, yksityinen tuotanto
- > Julkiset menot pohjoismaiselle tasolle
- > 8 %-yksikköä / bkt (noin 25 mrd. euroa)

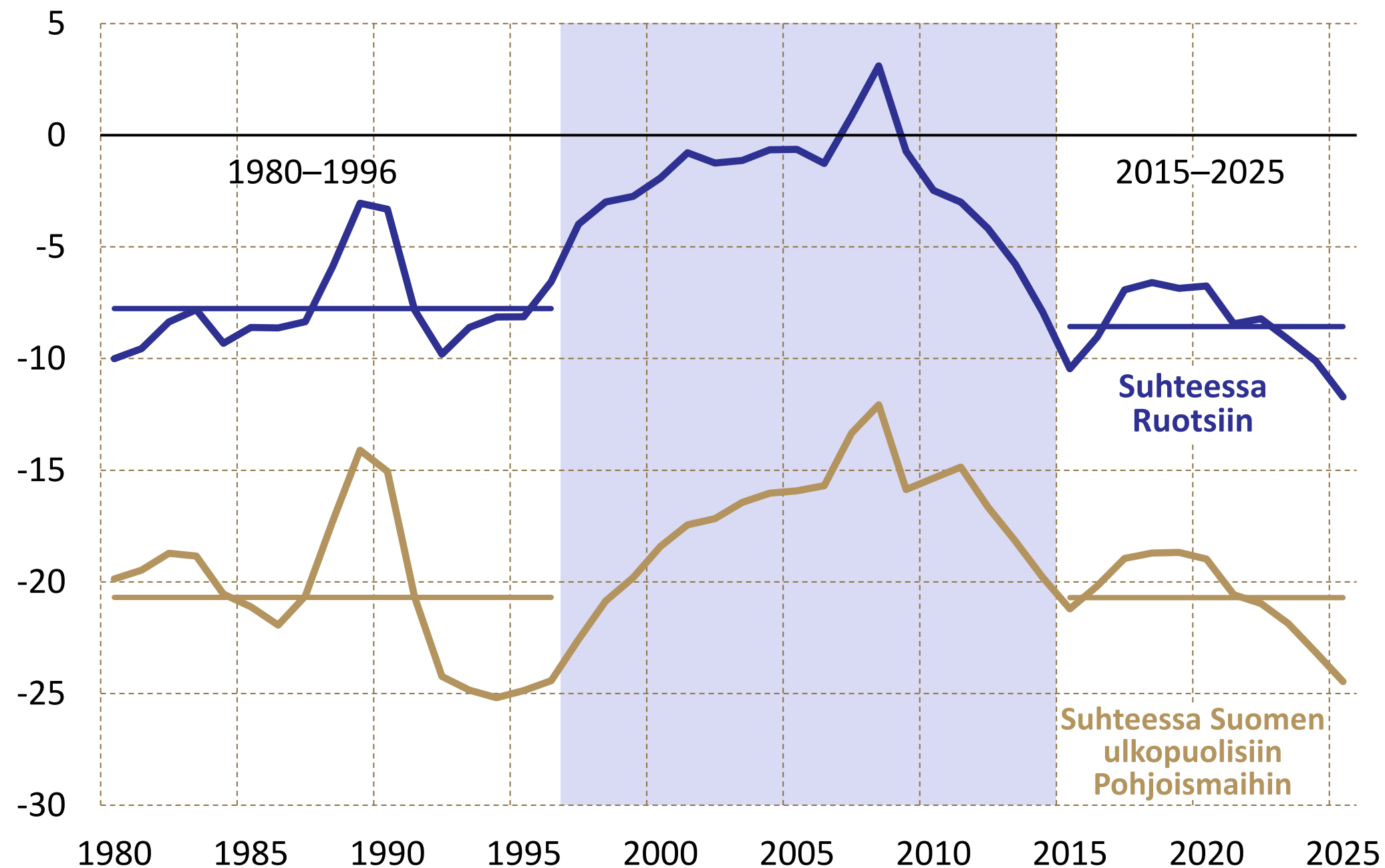
Jousta velkajarrusta ja salli tuloerojen kasvu

- > Gini-kerroin pohjoismaiselle tasolle
- > 1,4 %-yksikköä

Visio

VISIO Suomelle 2051

Suomen suhteellinen elintaso

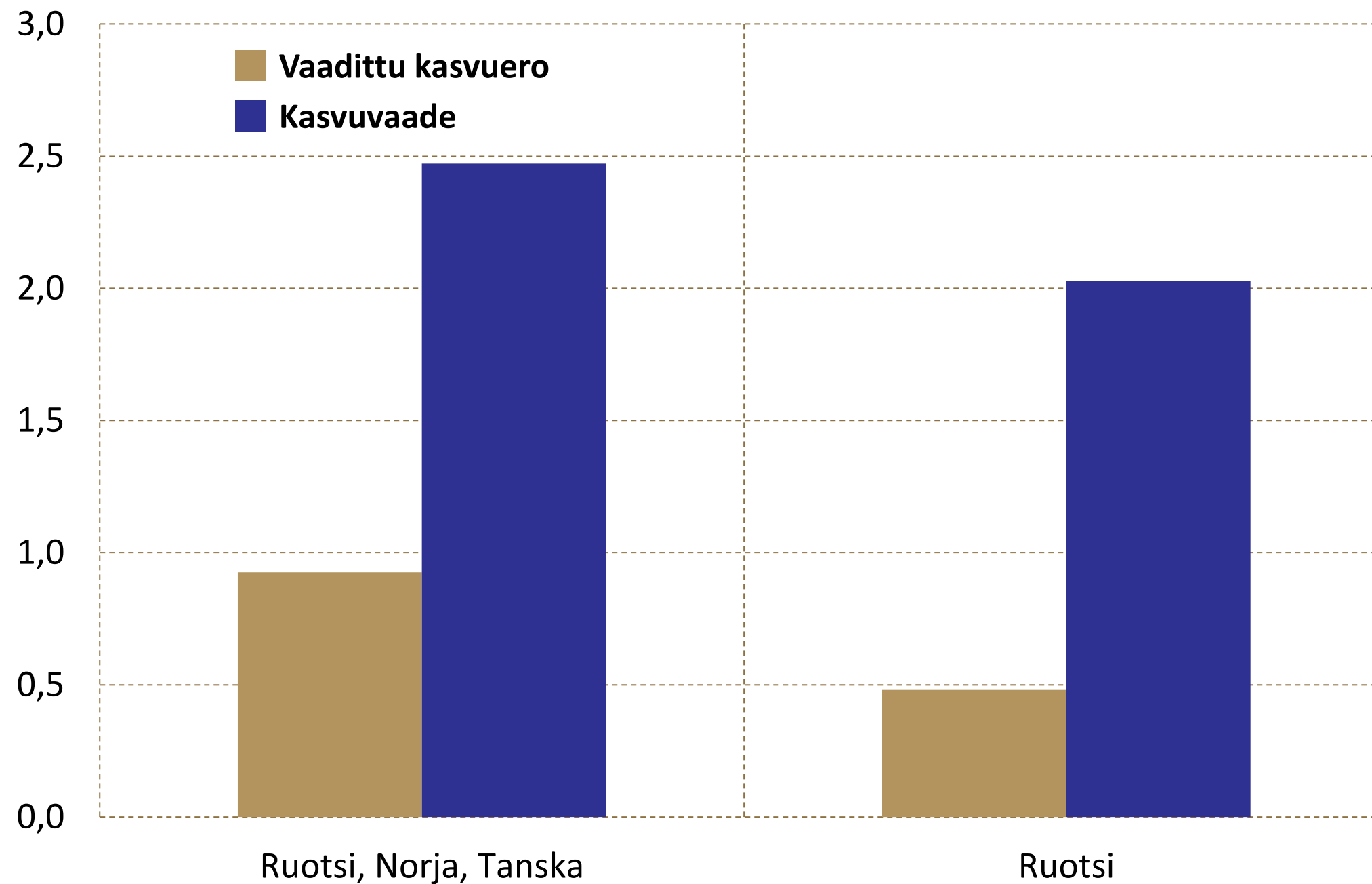
Saavutamme kaikkien
muiden Pohjoismaiden
keskimääräisen elintason.

Tai vähintään:

Saavutamme Ruotsin elintason –
toistamiseen ja tällä kertaa
pysyvästi.

Kohti konkretiaa

Suomen tarvitsema talouskasvu verrokkimaiden kiinni kuromiseksi, %

Perustelut

Onneksi olemme maailman onnellisin kansa, jonka yrityksilläkään ei ole ongelmia

Yritysten raportoimat ongelmat, 20 eurooppalaista maata (EKP:n kysely 2025)

Suomen pk-yritykset:

> Rahoitus	vähiten
> Asiakkaiden löytäminen	vähiten
> Kustannukset	vähiten
> Työvoiman saatavuus	vähiten
> Sääntely	toiseksi vähiten
> Muu	toiseksi vähiten
> Kilpailu	neljänneksi vähiten

Yhdenvertaisuus maailman huippua

Suomi OECD-vertailussa

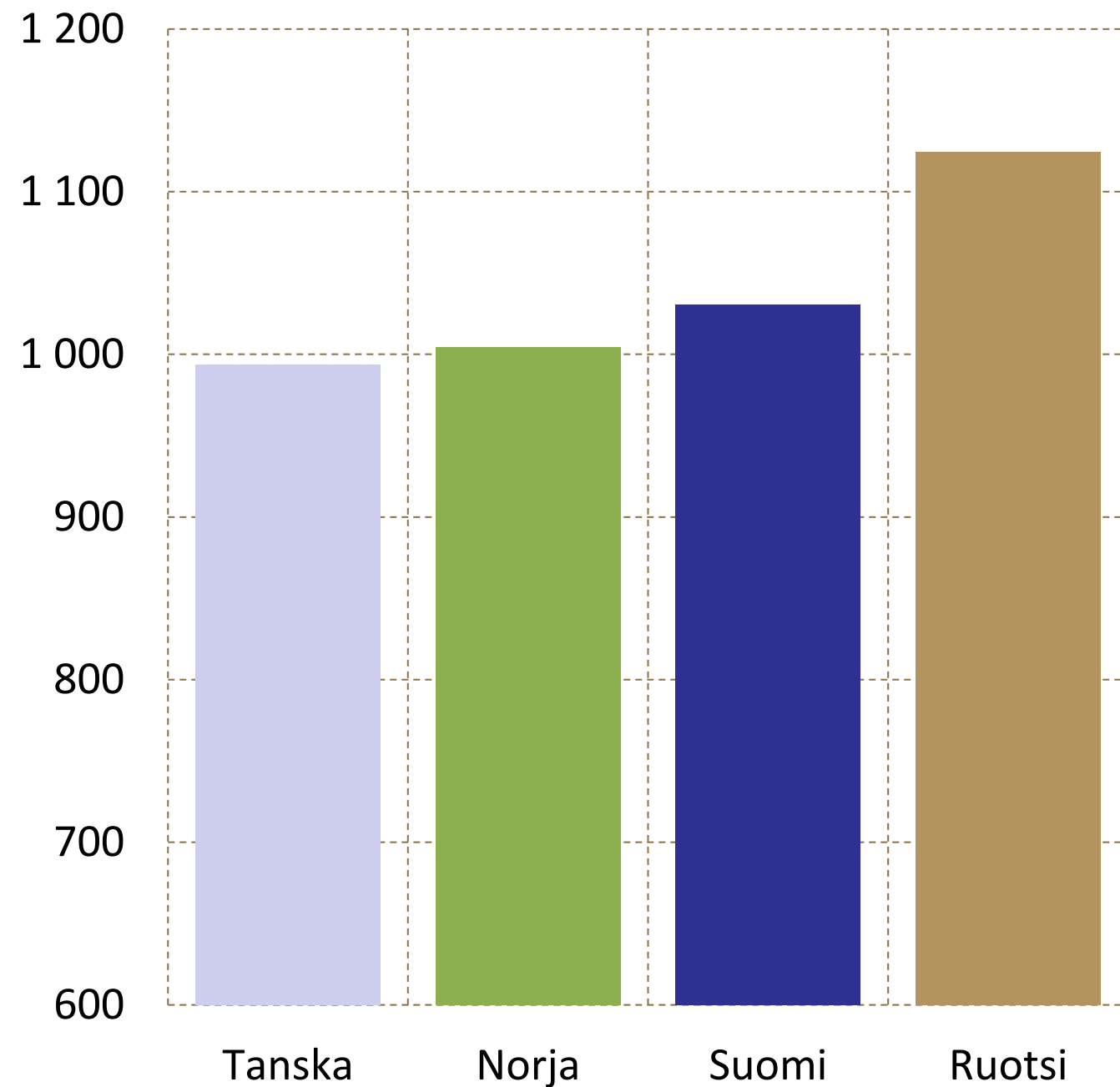
Kategoria	Suomen sijoitus	Suomen edellä olevat maat
Lapsiperheköyhyys (50 % raja)	2.	Tanska
Tulojen uudelleenjaon voimakkuus (Gini ennen ja jälkeen verotuksen/tukien)	3.	Irlanti, Belgia
Tuloerot (Gini-kerroin)	5.	Slovakia, Slovenia, Tšekki, Belgia

Vertailuvuosi 2022 tai 2023

Panoksiakin on...

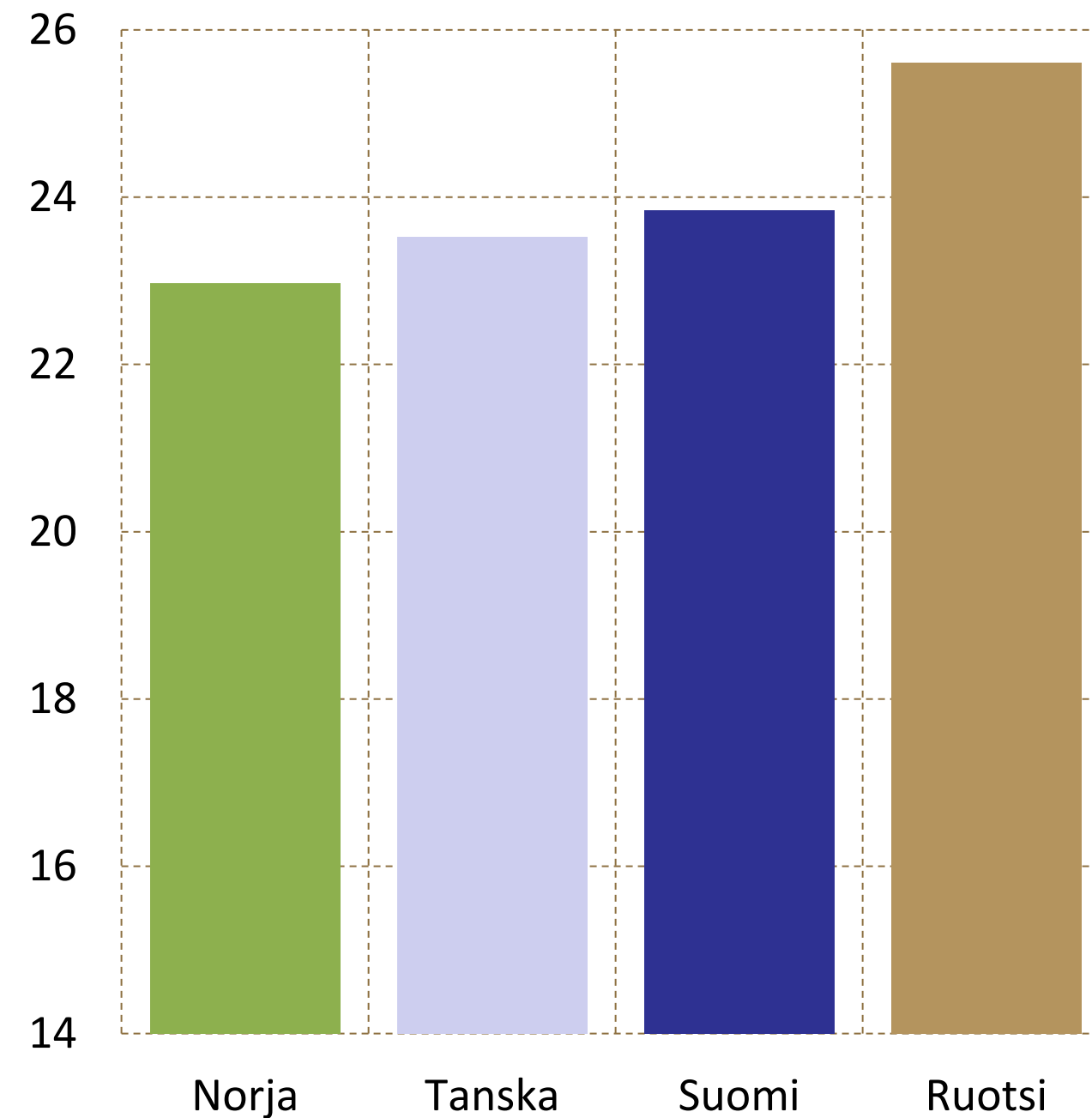
Työpanos

Työtunnit suhteessa 15–74-vuotiaisiin, keskiarvo 2021–2025

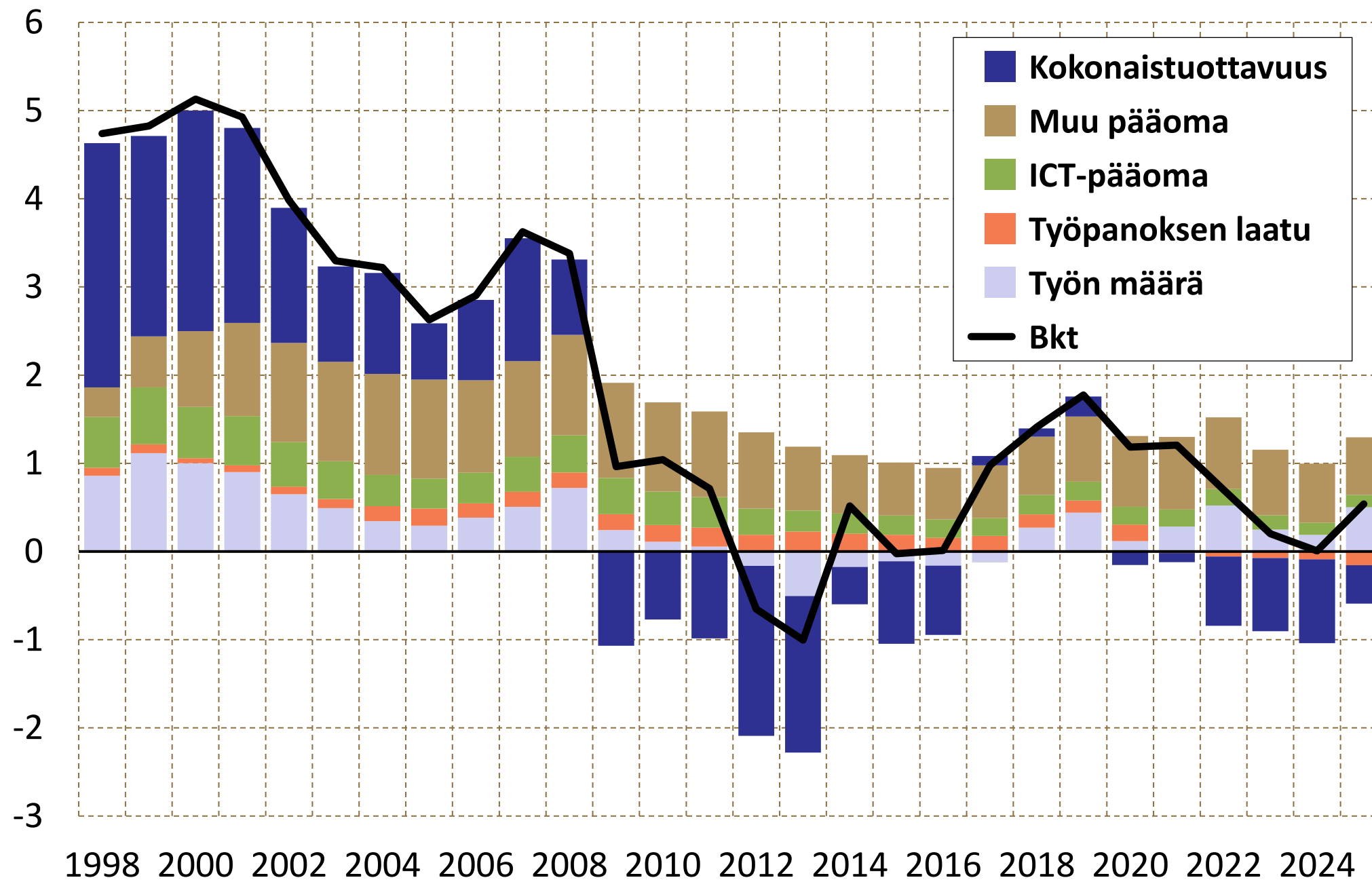
Talouden investoinnit, %

Bruttoinvestoinnit / bkt, keskiarvo 2021–2025

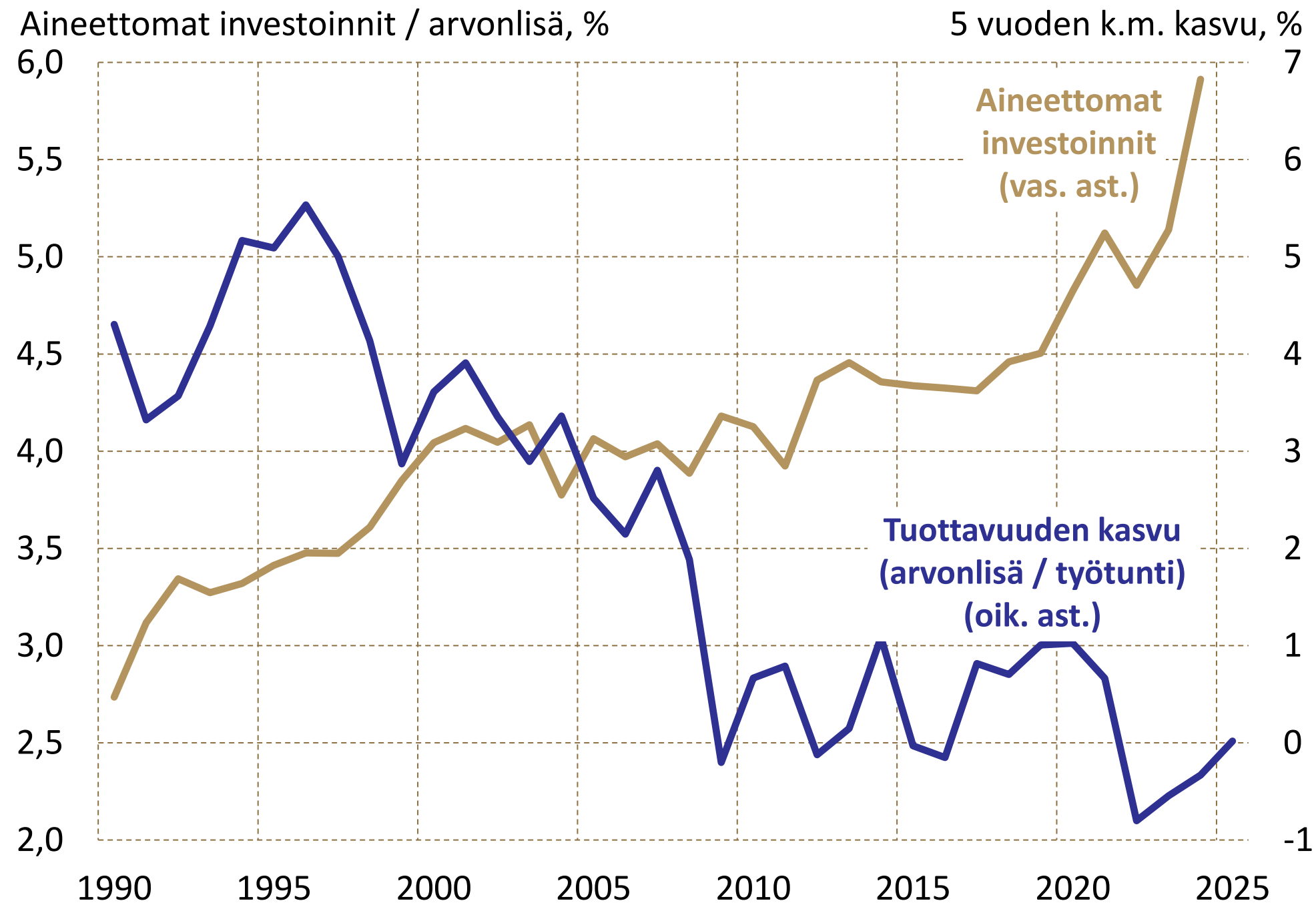
... Mutta tuottavuutta ei

5 vuoden liukuva keskiarvo bkt:n vuosikasvusta ja bkt:n osatekijöiden kasvuvaikutus

Kasvuun tarvitaan muutakin kuin t&k

Yrityssektori (pl. sähköteollisuus)

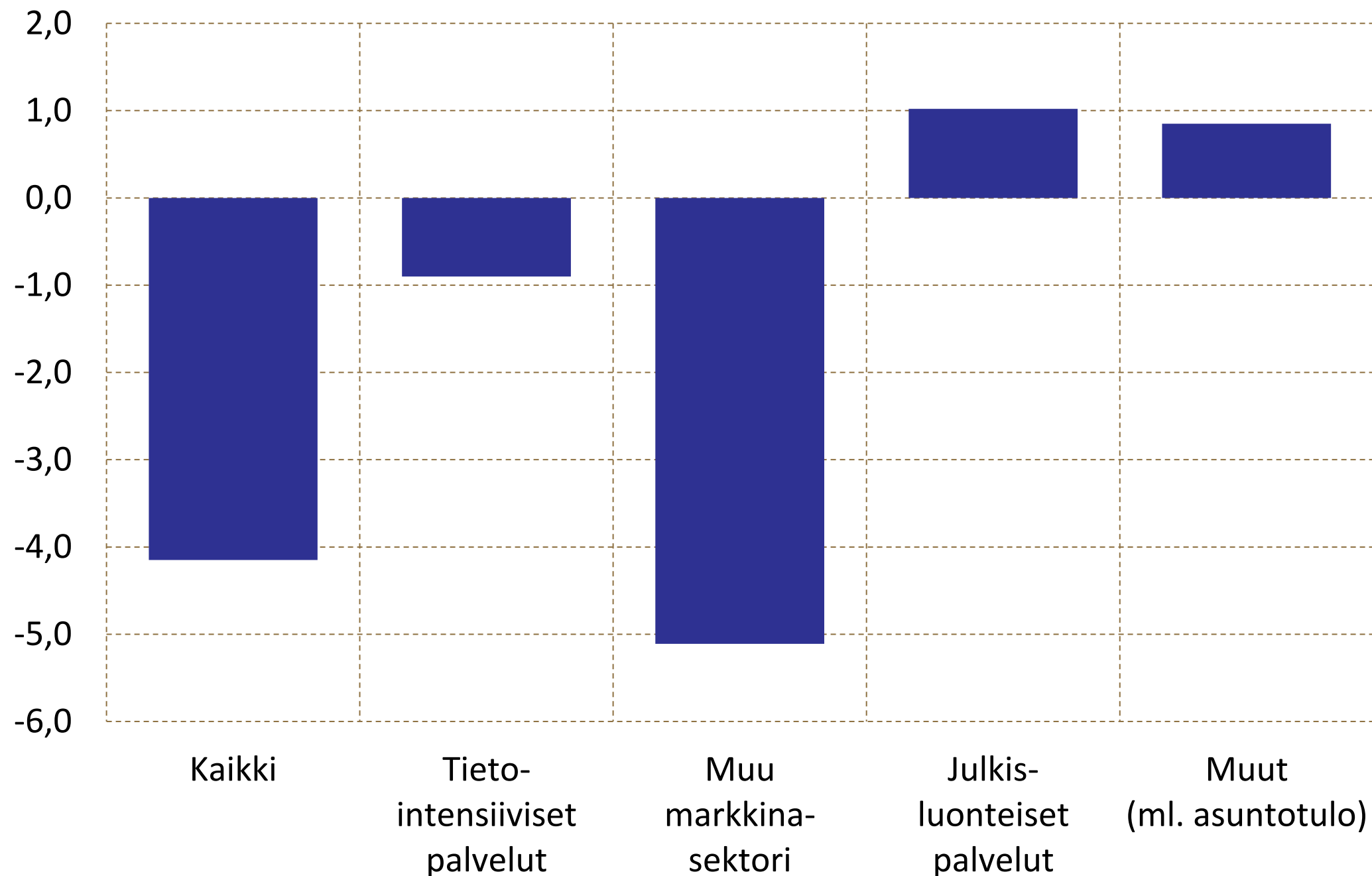

Aineettomat investoinnit

- > Tutkimus ja kehittäminen (noin 2/3)
- > Tietokoneohjelmistot ja data (noin 1/3)
- > Tekijänoikeustulot (vähän)
- > Malmien ja mineraalien etsintä (vähän)

Markkinatalouden anemia

Suomen arvonlisä/asukas -suhde verrattuna muihin Pohjoismaihin 2015–2025, %-yks.

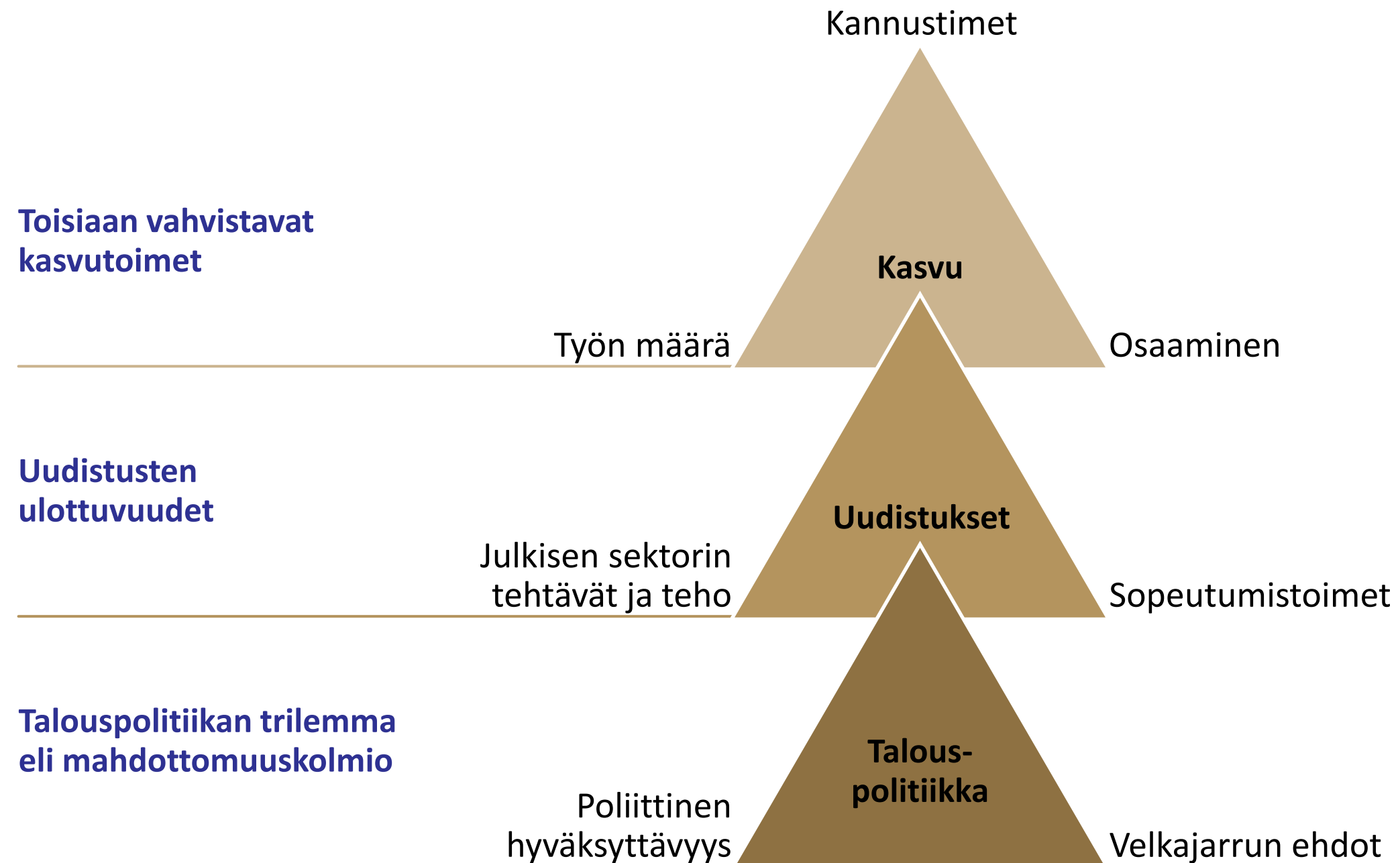

Tietointensiiviset palvelut

- > Informaatio ja viestintä (J)
 - koodarit
- > Rahoitus ja vakuutus (K)
- > 'Liike-elämän palvelut'
 - ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta (M)
 - tukitoiminnot (N)

Toimenpiteet

Kolmen kolmion kokonaisuus

Mahdottomuuskolmio

Jos vain kasvutavoite:

- > Vähennä sääntelyä
- > Alenna veroja

Uudistukset

**Talous-
politiikka**

Poliittinen
hyväksyttävyys

Velkajarrun
ehdot

Mahdottomuuskolmio

Jos vain kasvutavoite:

- > Vähennä sääntelyä
- > Alenna veroja

Uudistukset

- > Verotus mukaan
- > Menoleikkaukset kaikkialle (myös yritystuet)
- > Sosiaaliturvan velvoittavuus
- > Sopeutuksen vastasyklisyys

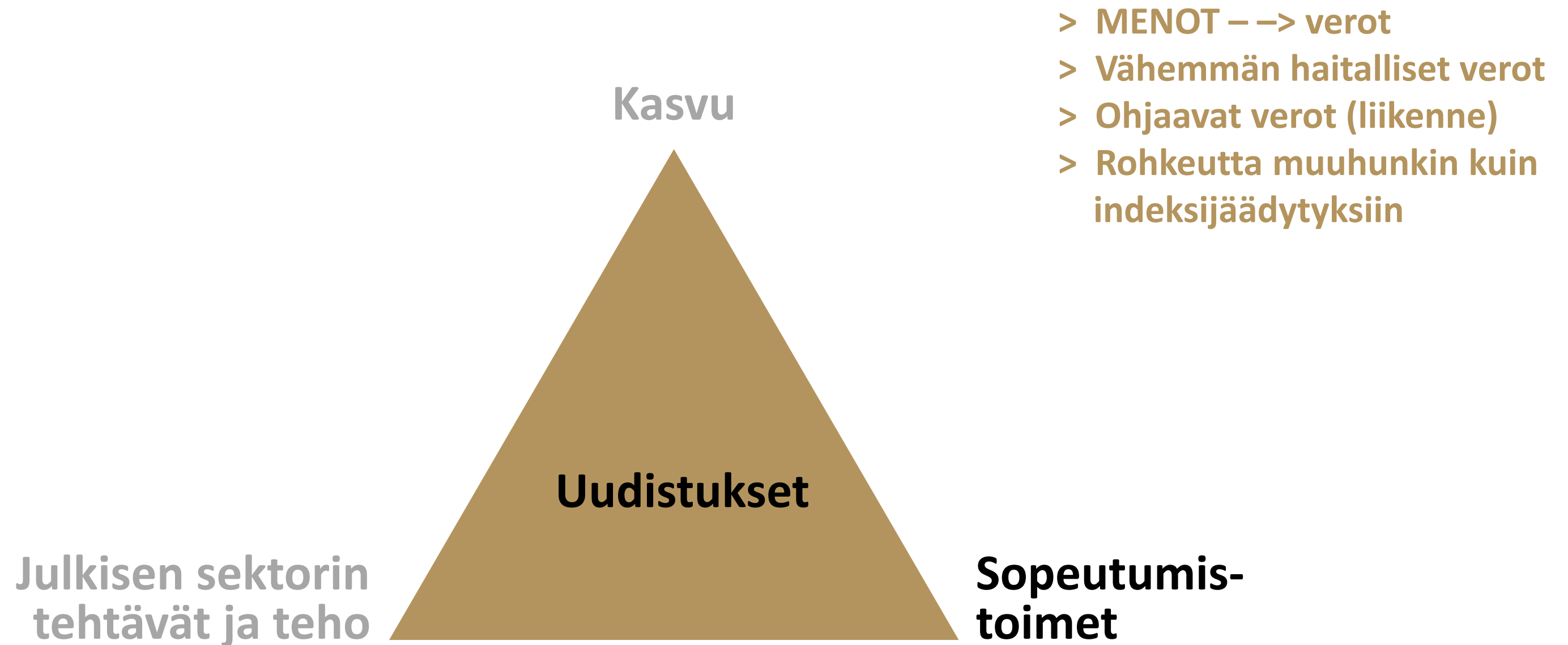
- > Uudistuksilla lisääaikaa sopeutukseen
- > Uudistukset eivät saa kasvattaa alijäämää

**Talous-
politiikka**

**Poliittinen
hyväksyttävyys**

**Velkajarrun
ehdot**

Uudistusten ulottuvuudet

Uudistusten ulottuvuudet

- > Tehtävien rajaaminen ja priorisointi
- > Johtaminen mahdolliseksi!
 - Data käyttöön
 - Irtisanominen helpommaksi
 - Ammattijohtajat
- > Yksityinen sektori mukaan
- > Sotu-uudistus
- > Sote-uudistuksen jatko
- > Koulutusuudistukset

**Julkisen sektorin
tehtävät ja teho**

Kasvu

Uudistukset

Sopeutumis-
toimet

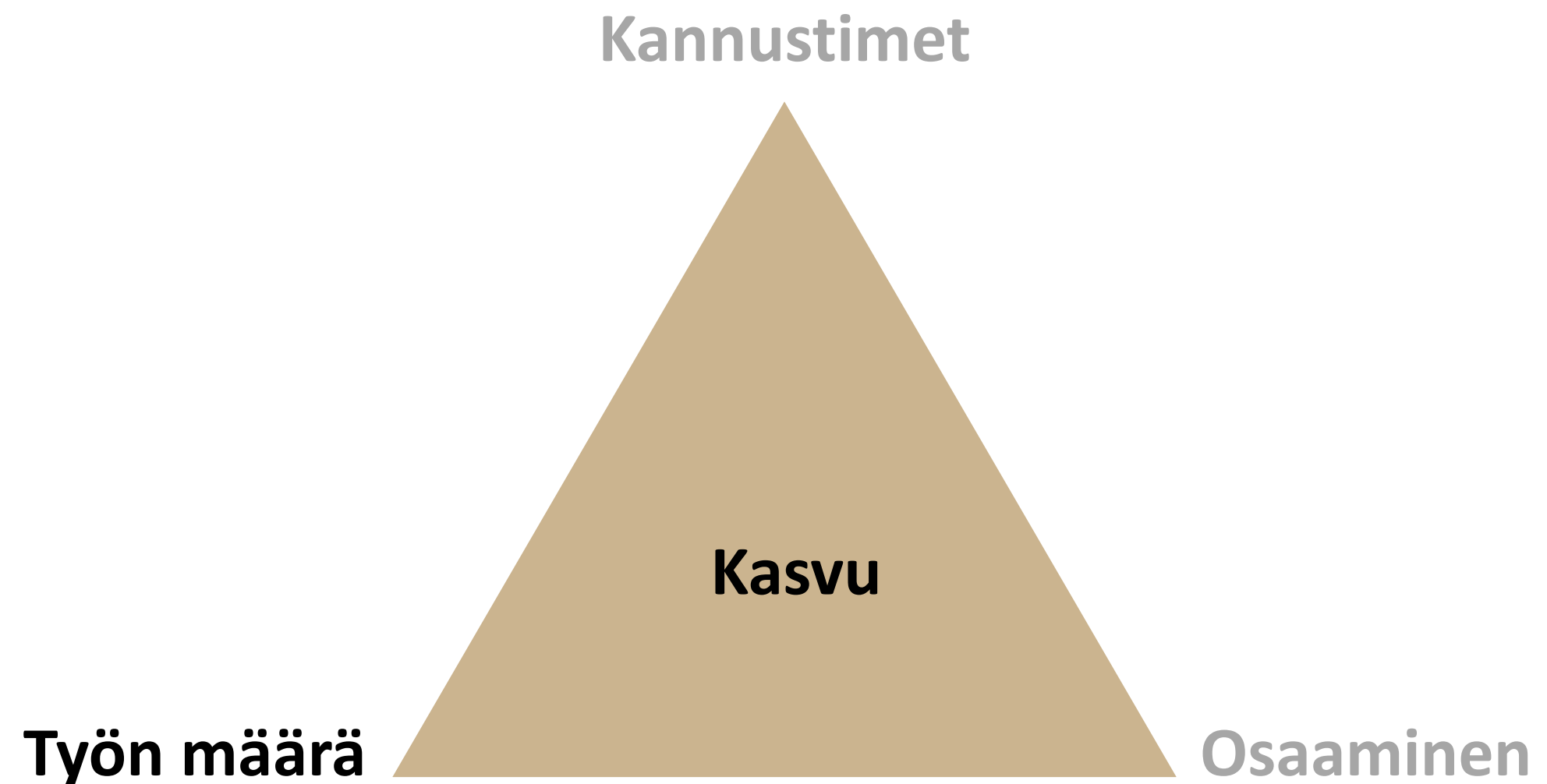
Toisiaan vahvistavat kasvutoimet

Maahanmuutto

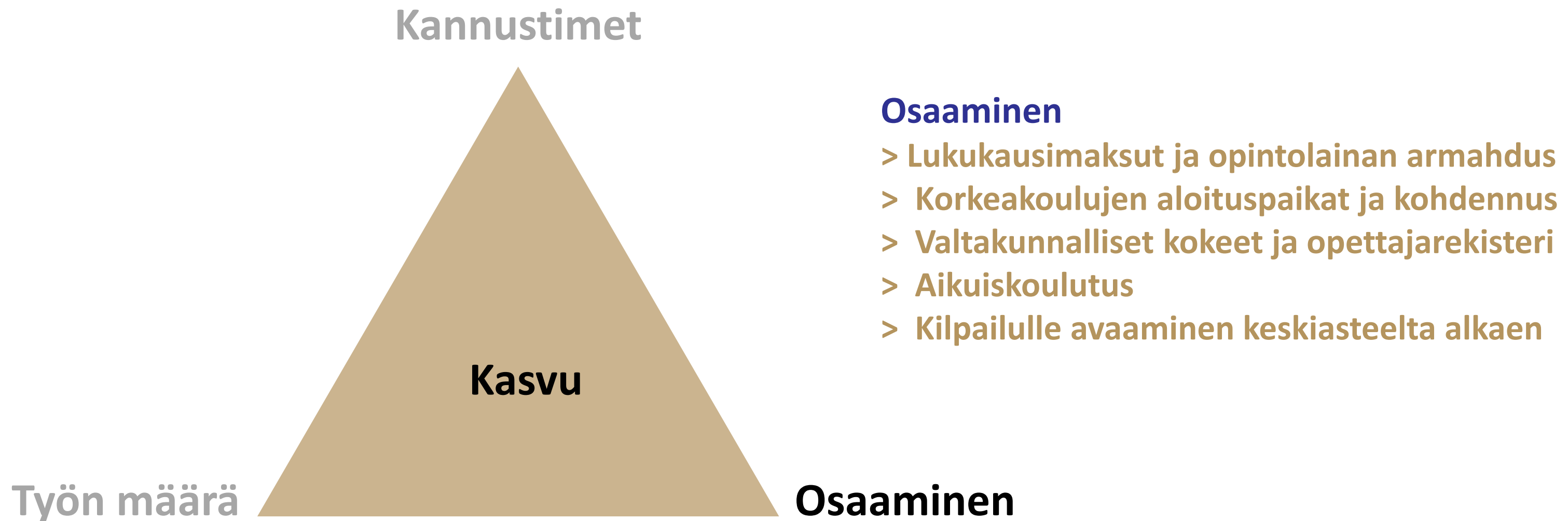
- > Kotouttamistoimet
- > Pisteytysmalli
- > Avainhenkilölaki
- > Ulkomaiset tutkinnot

Suomessa syntyneet

- > Työttömyysloukut
- > Varainsiirtoveron poisto
- > Kotipalveluiden ALV alas

Toisiaan vahvistavat kasvutoimet

Toisiaan vahvistavat kasvutoimet

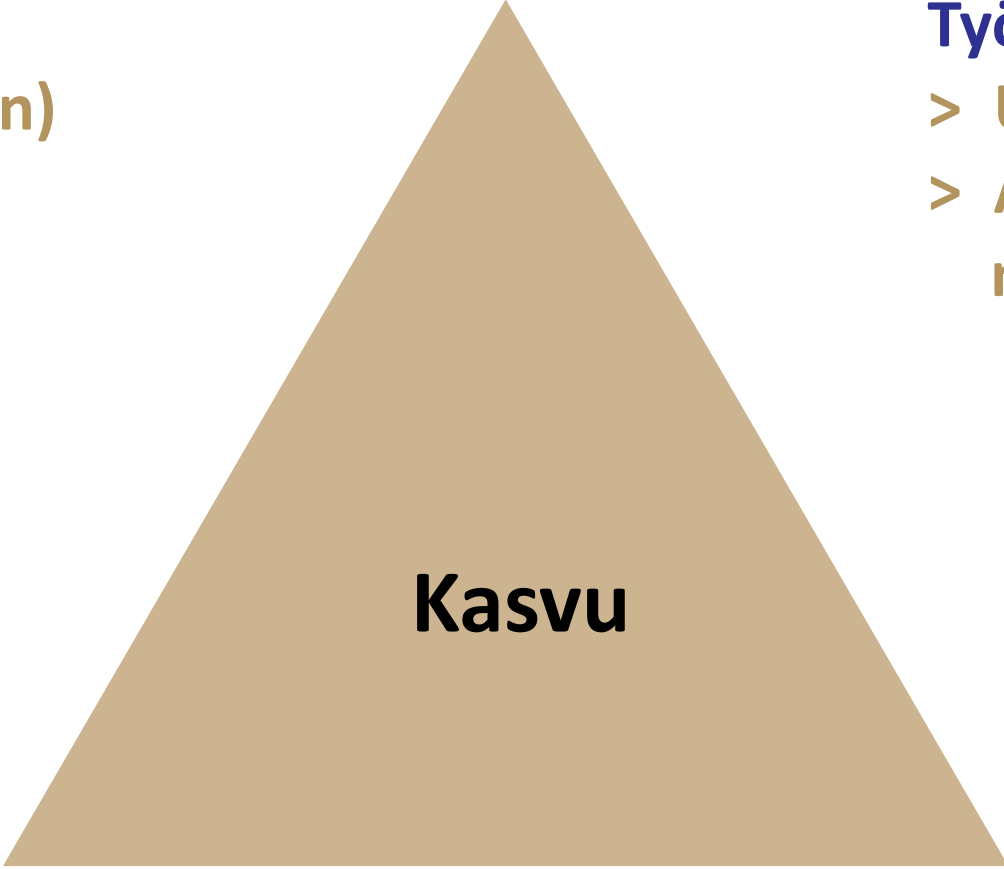
Kannustimet

Yrittäminen ja pääoma

- > Rohkeat kokeilut (perinnöt ja po-sijoittaminen)
- > Yhteisövero vs. verottaja ja byrokratia
- > Listaamattomien yhtiöiden verotus

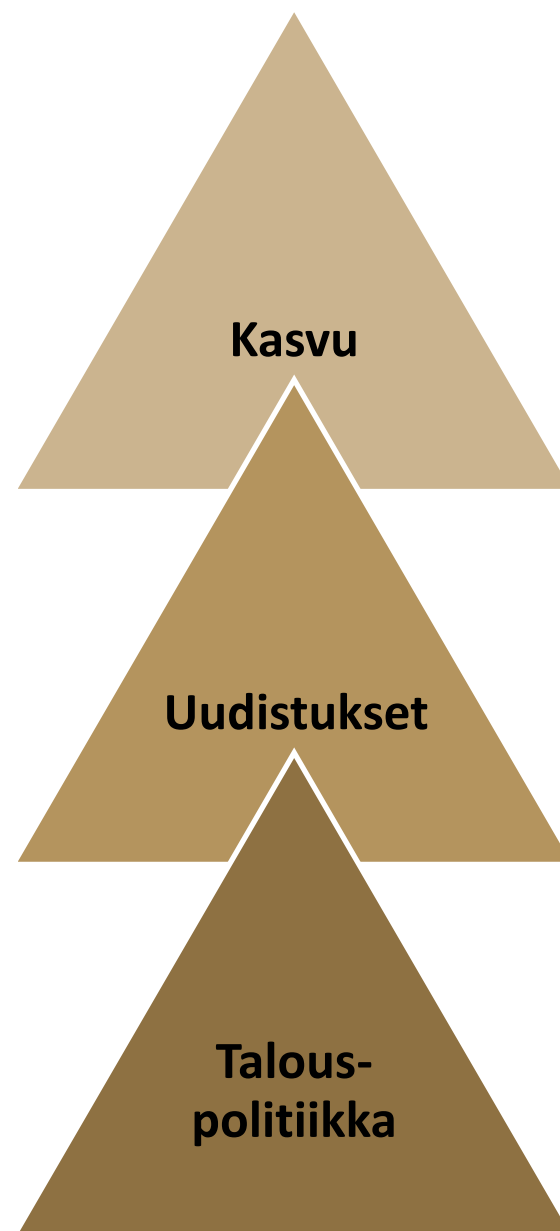
Työmarkkinat

- > Uusi työmarkkinamalli
- > Ansiotuloveron ylimmät marginaalit ja lukukausimaksut

Kasvu

Sota apatiaa vastaan!

Kannustimet kuntoon

- > Laske ansiotulojen korkein marginaalivero ja korkeakouluihin lukukausimaksut.
- > IMF:n (2017): marginaaliveron optimi 44 %

Julkisen sektorin johtaminen mahdolliseksi

- > Tehtävien määrä, datan käyttö, virkarakenne, ammattijohtajat, yksityinen tuotanto
- > Julkiset menot pohjoismaiselle tasolle
- > 8 %-yksikköä / bkt (noin 25 mrd. euroa)

Et voi ostaa kaikkien suosiota

- > Jouta velkajarrusta ja salli tuloerojen kasvu
- > Gini-kerroin pohjoismaiselle tasolle
- > 1,4 %-yksikköä